

A. Laun, *Liebe und Partnerschaft aus der Sicht der katholischen Kirche*, Eichstät 1994, ss. 96.

Kościół katolicki w swoim nauczaniu zawsze podkreślał wielkie znaczenie rodziny w życiu każdego jednostkowego człowieka. Rodzina, w myśl tego nauczania, rozumiana jest jako rzeczywistość ludzka, etyczna, religijna, a nie tylko biologiczna, psychologiczna, etnologiczna i kulturowa. Z takiego rozumienia rodziny wynikają jej cele, z których najważniejszy to dążenie do rozwoju osobowego wszystkich jej członków.

Podstawą tak rozumianej rodziny jest małżeństwo będące wynikiem szczególnej miłości łączącej kobietę i mężczyznę. Dlatego Kościół w swoim nauczaniu tak wiele miejsca poświęca ludzkiej miłości łączącej kobietę i mężczyznę, partnerstwu tych ludzi, małżeństwu, bez których nie ma właściwego funkcjonowania rodziny.

W kontekście ważnych problemów ludzkiej miłości i małżeństwa odnotować należy interesującą publikację A. Launa: *Liebe und Partnerschaft aus der Sicht der katholischen Kirche*. Autor jest Austriakiem, profesorem teologii moralnej na Instytucie Teologicznym w Heiligen Kreuz pod Wiedniem.

Omawiana publikacja składa się z 15 rozdziałów. Dziesięć stanowi samą istotę pracy. Kolejnych 5 traktować zaś należy jako szerszy załącznik.

Rozdział pierwszy dotyczy kwestii fundamentalnej, jaką jest naturalne ukierunkowanie człowieka na miłość. Autor wiąże tę kwestię z aktem stworzenia człowieka przez Boga. To właśnie w akcie stworzonym Bóg niejako „zakodował” w ludzkiej naturze nastawienie ku miłości. Jest to nie tylko ukie-

runkowanie człowieka na miłość, ale niejako „zmuszenie” go do miłości w dobrym tego słowa znaczeniu. Stąd też jedynie właściwym stylem życia człowieka jest miłość. Sama natura człowieka jako osoby domaga się jej manifestowania w życiu codziennym.

Drugi rozdział dotyczy tzw. postaci lub form miłości. Autor rozróżnia właściwe i niewłaściwe jej formy. Do właściwych zalicza on wszystkie formy miłości dotyczące drugiego człowieka, a więc: miłość rodziców do dzieci, dzieci do rodziców, przyjaciół i znajomych, każdego bliźniego itp. We wszystkich tych sytuacjach chodzi o treść relacji człowieka do człowieka. To właśnie miłość właściwie rozumiana jest treścią tej relacji. Autor podkreśla jednak, że dzisiejszy świat coraz częściej pojęcie miłości próbuje odnieść do relacji człowieka do szeroko rozumianego świata. Mówi się zatem dziś o miłości człowieka do zwierząt, muzyki, kultury itp. Zdaniem autora są to formy miłości niewłaściwej. Miłość bowiem, do której osoba ludzka jest wezwana jest tylko i wyłącznie treścią relacji człowieka do człowieka jako jednostki i wspólnoty osób. We wszystkich innych odniesieniach człowieka do świata rzeczy można mówić jedynie o szacunku, a nie miłości.

Rozdział trzeci dotyczy już bezpośrednio miłości pomiędzy kobietą a mężczyzną. Autor próbuje w nim odpowiedzieć: czy prawdziwa miłość rozumiana jako oddanie się drugiej osobie jest możliwa w relacji: kobieta – mężczyzna. Zdaniem autora jest to pytanie o ogromnym ciężarze gatunkowym. Analiza współczesnej rzeczywistości, prowadzi często dzisiejszego człowieka w sferę sceptycyzmu i rezygnacji. Rozpad wielu związków małżeńskich we współczesnym świecie sugerować może, że to co łączy kobietę i mężczyznę jest tylko fascynacją, chwilowym zachwytem, a więc ma charakter miłości pozorowanej. Zdaniem autora odpowiedź Kościoła jest w tej kwestii jednoznaczna: miłość jako pełne oddanie się drugiej osobie jest możliwa. Warunkiem jej istnienia i trwania jest jej zaślubienie. To miłość kobiety do mężczyzny wpisana niejako w miłość Boga ma znamiona autentycznej i prawdziwej miłości.

Rozdział czwarty poświęca autor zagrożeniom miłości pomiędzy kobietą a mężczyzną. Omawia on dwa podstawowe zagrożenia. Pierwszym z nich jest pożądanie drugiego człowieka w sensie seksualnym. Ta forma zagrożenia jest szczególnie aktualna we współczesnym świecie. W większości relacji kobiety do mężczyzny i odwrotnie ujawnia się element seksualnego pożądania. Drugim zagrożeniem prawdziwej miłości jest egoizm. W praktyce oznacza on zainteresowanie przede wszystkim sobą. Przenosząc to na relację: kobieta – mężczyzna chodzi o nastawienie biocy, a nie dawcy we wzajemnym odniesieniu. Te dwa zagrożenia, zdaniem autora, prowadzą do niszczenia autentycznej miłości rozumianej przede wszystkim jako dawanie siebie.

Rozdział piąty i szósty dotyczy kwestii seksualności w ramach miłości małżeńskiej. Seksualność jest istotną i ważną sferą życia człowieka. Jej aktualizacja domaga się jednak spełnienia określonych warunków. Podstawowy z nich to miłość. Należy jednak zapytać, jaka miłość? Zdaniem autora omawianej publikacji jest to miłość, której podstawą jest Chrystus, a więc miłość rozumiana jako oddanie się drugiej osobie w perspektywie wieczności, tzn. miłość zaślubiona. Tylko taka miłość jest warunkiem aktualizacji sfery seksualnej w życiu człowieka.

Rozdział siódmy dotyczy dziecka jako owocu miłości i seksualności kobiety i mężczyzny. Autor wychodzi od stwierdzenia, że akt współżycia seksualnego w sferze miłości małżeńskiej jest niesprowadzalny do współżycia innych istot. Jest to bowiem akt osobowy, tzn. spotkanie osoby z osobą. Tak rozumiany akt współżycia jest zawsze źródłem nowego życia. Stawia on małżonków na płaszczyźnie rodzicielstwa, przekształcając jednocześnie małżeństwo w rodzinę. Rodzina z kolei staje się właściwym środowiskiem dojrzewania nowego człowieka.

W rozdziale ósmym omawia autor miłość małżeńską w perspektywie prawa Bożego. Prawo Boże jest, zdaniem autora, wyznacznikiem właściwych perspektyw miłości małżeńskiej, by mogła ona pozostać miłością autentyczną. Chodzi tu o istotne wymogi i cechy charakterystyczne tej miłości. Zalicza do nich autor: wierność, nierozzerwalność, ofiarność, poświęcenie, szacunek, duchowość. Prawo Boże, które zwraca uwagę na te cechy miłości małżeńskiej, jest zatem dobrem samych małżonków.

Rozdział dziewiąty i dziesiąty poświęcony jest ukazaniu małżeństwa jako sakramentu. Omawia autor samą istotę sakramentalności małżeństwa oraz warunków, które muszą być spełnione, aby sakrament ten zaistniał.

Kolejne pięć rozdziałów należy traktować jako załącznik do poruszanej we wcześniejszych rozdziałach problematyki. Sygnalizuje w nich autor problemy, które mają bezpośredni związek z omawianą problematyką miłości i małżeństwa. W rozdziałach tych porusza autor kwestie: ustosunkowania się Kościoła

do AIDS, problemu przeludnienia, moralności seksualnej. W ostatnim rozdziale autor krótko charakteryzuje dokumenty Kościoła dotyczące miłości i małżeństwa od Soboru Watykańskiego II.

Należy podkreślić, iż omawiana publikacja nie ma charakteru typowo naukowego, tzn. nie jest teoretycznym rozważaniem nad problemem miłości i małżeństwa. W tym też wyraża się jej wartość. Podnosi ona w sposób przystępny wiele ważnych kwestii życia małżeńskiego, bez zrozumienia których trudno mówić o odpowiedzialności małżeńskiej. Omawianą publikację traktować należy zatem jako „katechizm” przygotowujący ludzi do zawarcia związku małżeńskiego. Można powiedzieć, iż każdy człowiek podejmujący decyzję o rozpoczęciu życia małżeńskiego znajdzie w niej wiele ważnych kwestii, które stanowią codzienność życia małżeńskiego-rodzinnego. Publikację A. Launa polecić zatem należy przede wszystkim odpowiedzialnym za przygotowanie ludzi młodych do życia w małżeństwie. Postulować także należy, by praca ta ukazała się w języku polskim w celu szerokiego jej dotarcia do duszpasterstw młodzieżowych i duszpasterstw przedmałżeńskich.

ks. Henryk Skorowski SDB